

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน
กับคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี

ประพันธ์ ตักษรคุณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนูรพา

กรกฎาคม 2549

ISBN 974 - 502 - 819 - 3

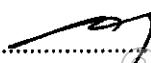
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ประพันธ์ สักยกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

 ประธาน

(ดร. เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธาร สุนทรยาฤทธิ์)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

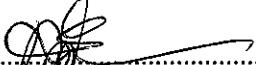
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

 ประธาน

(ดร. เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธาร สุนทรยาฤทธิ์)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ชาเร มณีศรี)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนูรพา

 คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม วงศ์มี)

วันที่ 14 เดือน กันยายน พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและการแนะนำ
แก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจาก อาจารย์ ดร.เกริกวิษัย สมพงษ์ธรรม ซึ่งเป็นประธานกรรมการ
คุณวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดร. สุนทรยาอุท รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม
กรรมการคุณวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และ
ประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้
ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการ
ปรับปรุงแก้ไข จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏข้อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณา
และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
ในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่ง ในการทำ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้สำเร็จด้วยดี ความคืออันเพิ่งมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบเป็นเครื่องตอบแทน
พระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทั้งหลาย

ประพันธ์ ลักษณ์

46990722: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม.(การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: หลักสูตรสถานศึกษา/ ผู้บริหาร โรงเรียน/ คุณลักษณะของนักเรียน

ประพันธ์ สักยกุล: ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี

(RELATIONSHIP BETWEEN CURRICULUM ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND CHARACTERISTICS OF STUDENTS UNDER THE OFFICE OF CHANTABURI EDUCATIONAL SERVICE AREA) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: เจริญชัย สมพงษ์ธรรม, ค.ด., ดร. สุนทรญา, Ph.D., ไพรัตน์ วงศ์น้ำ, ค.ด. 97 หน้า ISBN 974-502-819-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จำนวน 351 คน เครื่องมือที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน กับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เป็นแบบสอบถามด้าน มาตรการส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ติดติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างการวิเคราะห์ ทดสอบที่ สำหรับที่พหุคูณ และการวิเคราะห์การทดสอบที่พหุคูณแบบขั้นตอน ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สังเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์ โรงสร้างเชิงเส้นและการวิเคราะห์ก่อรุ่มพหุ ใช้โปรแกรม LISREL

ผลการวิจัยพบว่า

- ระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- ระดับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียนมี ความสัมพันธ์ในทางบวก กับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
- การพยากรณ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ต่อคุณลักษณะของ นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมมี 5 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < .05$) และสามารถพยากรณ์โดยรวมได้ร้อยละ 44.70 เรียงลำดับดังนี้ ด้านการกำหนดแผน หลักสูตรสถานศึกษา (X_3) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (X_1) ด้านการปรับปรุงและ พัฒนาระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (X_2) ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา (X_4) และด้านการการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (X_5) โดยสรุปคะแนนดิบคิดเป็น $Y = 1.23 + .19 (X_3) + .14 (X_1) + .09 (X_2) + .11 (X_4) + .12 (X_5)$

46990722: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: CURRICULUM ADMINISTRATION OF SCHOOL/ ADMINISTRATORS/ CHARACTERISTICS

PRAPAN SAKYAKUL: RELATIONSHIP BETWEEN CURRICULUM ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND CHARACTERISTICS OF STUDENTS UNDER THE OFFICE OF CHANTABURI EDUCATIONAL SERVICE AREA.
THESIS ADVISOR: CHAREANVIT SOMPONGTOM, Ph.D., DHORN SUNTRAYUTH, Ph.D., AND PIRAT WONGNAM, Ph.D., 98 P. ISBN 974-502-819-3

This research aimed to study relationship between curriculum administration of school administrators and characteristics of students under the office of Chantaburi educational service area. The sample used in this study were 351 teachers in schools under the office of Chantaburi Educational Service Area. The instruments utilized in collecting the data was a set of five-level rating scale questionnaires. The statistical devices by the programs used in analyzing the data and applied were simple correlation and stepwise multiple regression analysis. The SPSS and The LISREL were the programs used in analyzing the data was applied to and the construction of the structural relationship model.

The results of this research were as follow:

1. The level of curriculum administration of school administrators under the office of Chantaburi Educational Service Area as a whole was found in high level.
2. The level of characteristics of students under the office of Chantaburi educational service area as a whole was found in high level.
3. The relationship between curriculum administration of school administrators were found to be related to characteristics of students under the office of Chantaburi educational service area with statistical significance ($p < .05$)
4. They were capability in prediction the curriculum administration of school administrators affecting characteristic of students under the office of Chantaburi educational service area as a whole in 5 area, was found to be significance ($p < .05$) and have capability in 44.7 % prediction percentages ranging from priority, as follows: to assign curriculum of school plan (X_3) preparatory (X_1) development curriculum administration of school (X_7) to do a substance curriculum (X_2) and curriculum administration of school (X_4) in the following equation:
$$Y = 1.23 + .19 (X_3) + .14 (X_1) + .09 (X_7) + .11 (X_2) + .12 (X_4)$$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	๔
สารบัญภาพ	๕
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
คำ丹นการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	13
การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	15
ขอบข่ายการกิจกรรมบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	19
คุณลักษณะของนักเรียน	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
การรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและนำเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
อภิปรายผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	74
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	74
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมฐานข้อมูลและ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ	82
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	89
ประวัติย่อของผู้วิจัย	98

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครู จำแนกตามอัgego	32
2	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เอกพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี โดยรวมทุกด้าน	40
3	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เอกพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	41
4	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เอกพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรของหลักสูตรสถานศึกษา	43
5	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เอกพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	44
6	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เอกพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	46
7	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เอกพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล	47
8	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เอกพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	48
9	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เอกพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรี ด้านปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 คะแนนเฉลี่ย ความเปี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่คุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีโดยรวมทุกด้าน	50
11 คะแนนเฉลี่ย ความเปี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่คุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีด้านการเป็นคนดี.....	50
12 คะแนนเฉลี่ย ความเปี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่คุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีด้านการเป็นคนเก่ง	51
13 คะแนนเฉลี่ย ความเปี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่คุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีด้านการมีความสุข	53
14 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน กับคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี	54
15 อำนาจพยากรณ์ของตัวพยากรณ์ และการคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดจากการคัดประกอบ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนที่ใช้พยากรณ์คุณลักษณะ ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี	55
16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวม	56
17 ค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ใช้พยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีจากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวม	57
18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ในกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนรัฐ n=279 คน	59
19 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาของ กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนเอกชน n= 72 คน	60
20 ค่าพารามิเตอร์ของ โมเดลตามสมมุติฐานซึ่งประมาณค่าโดยวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด ...	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี	87
22 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ ของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี	88

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
2 แผนภาพโโนเดลและค่าประมาณของพารามิเตอร์โโนเดลร่วมทั้งโรงเรียนรัฐกับ โรงเรียนเอกชน	60